

KIELITAITOKOKEITA JÄRJESTÄVÄT ORGANISAATIOT, KIELITAITOTARKASTAJAT JA KIELITAITOKOKEELLE ASE- TETTAVAT VAATIMUKSET

Tämä ilmailumääräys on annettu ilmailulain (1242/2005) 3 §:n, 45 §:n, 77 §:n, 117 §:n ja 118 §:n nojalla ottaen huomioon kansainvälisen siviili-ilmailun yleissopimuksen (SopS 11/1949) liitteet 1, 6 ja 11 sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/23/EY yhteisön lennonjohtajan lupakirjasta.

1 SOVELTAMISALA

Tämä ilmailumääräys koskee kielitaitokokeita järjestäviä organisaatioita, kielitaitotarkastajia ja kielitaitokokeiden sisältöä.

2 ARVIOINTIORGANISAATIOITA JA KIELITAITOTARKASTAJIA KOSKEVAT VAATIMUKSET

Rajoitetun radiopuhelimenhoitajan kelpuutuksen myöntämiseen, voimassaolon jatkamiseen ja uusimiseen vaadittavia kielitaitokokeita saavat ottaa vastaan vain Ilmailuhallinnon tähän tehtävään hyväksymät ja valtuuttamat organisaatiot ja/tai henkilöt (kielitaitotarkastajat).

2.1 Kielitaitokokeita järjestävät organisaatiot

2.1.1 Hyväksyntää hakevan kielitaidon arviointiorganisaation on osoitettava Ilmailuhallinnolle, että sillä on kielitaitokokeiden järjestämistä varten asianmukainen henkilöstö, tilat, toimintakäsikirja ja välineet sekä laatu-järjestelmä, jonka avulla varmistetaan vaatimusten noudattaminen ja havaitaan ja korjataan mahdolliset puutteet.

2.1.2 Arviointiorganisaatiota ja sen laatu-järjestelmää koskevat vähimmäisvaatimukset on annettu tämän ilmailumääräyksen liitteessä 1.

2.1.3 Kielitaitotarkastajia koskevia kohdan 2.2 vaatimuksia sovelletaan myös kielitaidon arviointiorganisaatiossa toimiviin kielitaitotarkastajiin.

2.2 Kielitaitotarkastajat

2.2.1 Kielitaidon arviointeja tekevällä kielitaitotarkastajalla on oltava tehtävään soveltuva koulutus ja pätevyys. Hän voi olla joko hyvän kielitaidon omaava ilmailun asiantuntija tai kielen asiantuntija, joka on saanut ilmailuun liittyvän lisäkoulutuksen.

2.2.2 Kielitaitotarkastajaksi hyväksyttävällä ilmailun asiantuntijalla on oltava tai oltava ollut ammattilentäjän tai lennonjohtajan lupakirja voimassa viimeksi kuluneiden viiden vuoden aikana ennen hänen ensimmäistä hyväksymistään kielitaitotarkastajan tehtävään. Lisäksi hänellä on oltava riittävä kokemus ilmailutoiminnasta.

2.2.3 Kielitaitotarkastajaksi hyväksyttävällä kielen asiantuntijalla on oltava korkeakoulututkinto, johon sisältyy tarkastettavan kielen opintoja pää- tai sivuaineena, sekä hyvä ilmailun yleistuntemus.

2.2.4 Kielitaitotarkastajan on osallistuttava Ilmailuhallinnon järjestämään tai hyväksymään koulutukseen kielitaidon arviointia varten ja hänen on suoritettava hyväksytysti Ilmailuhallinnon järjestämä tai hyväksymä kielitaitokoe. Kielitaitotarkastajan oman kielitaidon on vastattava vähintään kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön (ICAO) kielitaidon arviointiasteikon tasoa 5.

2.2.5 Kielitaitotarkastajalle asetettujen vaatimusten täyttäminen ei yksin oikeuta kielitaitotarkastajan valtuutuksen saamiseen, vaan valtuutuksia myöntäessään Ilmailuhallinto ottaa huomioon kielitaitotarkastajien alueellisen tarpeen ja hakijan soveltuvuuden tehtävään.

3 HYVÄKSYTYN ORGANISAATION JA KIELITAITOTARKASTAJAN OIKEUDET JA RAJOITUKSET

3.1 Oikeudet

3.1.1 Ilmailuhallinto myöntää hakemuksesta kohdan 2.1 vaatimukset täyttävälle kielitaidon arviointiorganisaatiolle hyväksyntätodistuksen, jossa määritellään arviointiorganisaation oikeudet.

3.1.2 Ilmailuhallinto antaa hakemuksen, kielitaitotarkastajalta vaadittavan koulutuksen ja

kielitaitokokeen perusteella kielitaitotarkastajalle valtuutuskirjeen, jossa määritellään kielitaitotarkastajan oikeudet.

3.2 Rajoitukset

3.2.1 Myöntäessään hyväksyntätodistuksen arviointiorganisaatiolle Ilmailuhallinto voi rajoittaa organisaation oikeudet koskemaan kielitaitokokeen järjestämistä vain tietyille lupakirjan ja/tai kelpoisuustodistuksen haltijoille ja/tai vain tietyn kielitaitokokeen käyttämiseen organisaation Ilmailuhallinnolla hyväksyttämän kielitaitokokeen ja henkilöstön perusteella.

3.2.2 Myöntäessään valtuutuksen kielitaitotarkastajalle Ilmailuhallinto voi rajoittaa kielitaitotarkastajan oikeudet koskemaan vain tiettyjä lupakirjan ja/tai kelpoisuustodistuksen haltijoita ja/tai vain tietyn kielitaitokokeen käyttämistä kielitaitotarkastajan oman asiantuntemuksen ja hänen Ilmailuhallinnolla hyväksyttämänsä kielitaitokokeen perusteella.

3.2.3 Ensimmäisiä kielitaitokokeita kielitaitomerkin myöntämistä varten saa ottaa vastaan vain Ilmailuhallinto tai Ilmailuhallinnon tähän tehtävään erikseen hyväksymä organisaatio tai valtuuttama kielitaitotarkastaja.

4 HYVÄKSYNTÄTODISTUKSEN JA VALTUUTUKSEN VOIMASSA-OLO

4.1 Voimassaoloaika ja peruuttaminen

4.1.1 Kielitaidon arviointiorganisaation hyväksyntätodistus ja kielitaitotarkastajan valtuutus myönnetään enintään kolmen vuoden määräajaksi.

4.1.2 Hyväksyntätodistuksen tai valtuutuksen peruuttamiseen sovelletaan ilmailulain 16 luvun säännöksiä.

4.2 Voimassaolon jatkaminen

4.2.1 Kielitaidon arviointiorganisaation hyväksyntätodistuksen voimassaolon jatkamisen edellytyksenä on, että sen myöntämisen ehdot edelleen täyttyvät.

4.2.2 Kielitaitotarkastajan valtuutuksen voimassaolon jatkamisen edellytyksenä on, että hakijan oma vähintään tason 5 kielitaitomerkin on voimassa ja että hän on valtuutuksensa voimassaoloaikana vastaanottanut vähintään 10 kielitaitokoetta.

4.3 Uusiminen

4.3.1 Vanhentuneen hyväksyntätodistuksen uusiminen edellyttää tämän ilmailumääräyksen kohdan 2.1.1 mukaisen täydellisen hakemuksen jättämistä Ilmailuhallinnolle.

4.3.2 Vanhentuneen valtuutuksen uusiminen edellyttää, että hakija täyttää tämän ilmailumääräyksen kohdan 2.2.4 vaatimukset. Ilmailuhallinto voi perustellusta hakemuksesta erityisistä syistä antaa poikkeuksen kohdan 2.2.4 koulutusvaatimuksesta.

4.3.3 Yli 36 kuukautta vanhentuneena olleen valtuutuksen uusiminen edellyttää, että hakija täyttää tämän ilmailumääräyksen kohdan 2.2.4 vaatimukset sekä Ilmailuhallinnon määrittämät kertauskoulutus- ja lisävaatimukset.

5 KIELITAITOTARKASTAJAN ESTEELLISYYS

Kielitaitokoetta ei saa ottaa vastaan kielitaitotarkastaja, joka:

- on antanut tarkastettavalle kyseisen kielen kielikoulutusta, tai
- on esteellinen oikeudenkäymiskaaren 13 luvussa tarkoitetulla tavalla.

6 KIELITAITOKOKEET

6.1 Yleiset vaatimukset

6.1.1 Käytettävän kielitaitokokeen on oltava Ilmailuhallinnon hyväksymä.

6.1.2 Kielitaitokokeen on määritettävä lupakirjan tai kelpoisuustodistuksen hakijan tai haltijan kyky puhua ja ymmärtää radiopuhelinliikenteessä käytettävää kieltä. Kokeessa on selvitettävä tarkastettavan kyky käyttää sekä radiopuhelinliikenteen vakiosanontoja (fraseologiaa) että yleiskieltä myös sellaisissa tilanteissa, joissa vakiosanonnat eivät riitä tarkoitetun sanoman välittämiseen. Tarkastettavan on osoitettava, että hän kykenee kielen avulla selviytymään odottamattomista tilanteista ja oikaisemaan väärinkäsityksiä, ja että hänen käyttämänsä murre tai korostus on ilmailuyhteisössä yleisesti ymmärrettävä.

6.1.3 Kielitaitokokeessa on määritettävä tarkastettavan suullinen kielitaito ja kuullun ymmärtäminen. Tarkemmat määräykset kielitaidon arvioinnista on annettu tämän ilmailumääräyksen liitteessä 2.

6.1.4 Kokeessa käytettävät materiaalit on pidettävä luottamuksellisina.

6.1.5 Kielitaitokokeen laadinnassa on käytettävä sekä ilmailun että kyseisen kielen koulutuksen riittävää asiantuntemusta.

6.2 Kielitaitokokeen järjestäminen

6.2.1 Kielitaitomerkin­nän myöntämistä varten järjestettävän kielitaitokokeen on oltava vähintään kaksiosainen. Kokeessa on arvioitava kuullun ymmärtämistä, joka tarkoittaa tarkastettavan kykyä ymmärtää ilmailuun liittyviä viestejä. Kokeessa on arvioitava myös puheen tuottamista ja vuorovaikutusta, joka tarkoittaa tarkastettavan kykyä keskustella ilmailuun liittyvistä aiheista riittävän monipuolisesti, sujuvasti, selkeästi ja ymmärrettävästi.

6.2.2 Kielitaitokokeen keskusteluosuudessa käytettävien aiheiden on oltava sopusoinnussa tarkastettavan ilmailulupakirjan tason kanssa. Aiheisiin on kuuluttava normaalista ilmailutoiminnasta poikkeavien tilanteiden hallintaa ja keskusteluun on sisällyttävä odottamattomia käänteitä, joihin tarkastettava ei voi ennalta valmistautua. Keskustelu ei saa sisältää pelkästään radiopuhelinliikenteen fra­seologiaa, vaan sen on mitattava yleiskielen hallintaa.

6.2.3 Osa kielitaitokokeesta on suoritettava ilman näköyhteyttä kielitaitotarkastajaan, esim. radion, puhelimen tai muun yhteysväli­neen välityksellä. Kielitaitokokeen järjestä­misessä voidaan käyttää apuna äänitteitä, kuvia ja muita välineitä sekä kokeen pitäjän avus­tajia.

6.2.4 Kielitaitokokeeseen käytettävän ajan on oltava yhteensä vähintään 45 minuuttia.

6.2.5 Tarkastettavan on kielitaitokokeeseen tullessaan todistettava henkilöllisyytensä.

6.2.6 Lentolupakirjan haltijan kielitaitokoe kielitaitomerkin­nän voimassaolon jatkamista tai uusimista varten voidaan suorittaa lento­kokeen tai tarkastuslennon yhteydessä, mikä­li tarkastuslentäjällä on valtuutus myös kieli­taidon tarkastamiseen. Tällöin on radiopuhe­linliikenne lennon aikana hoidettava tarkas­te­ttavalla kielellä. Lisäksi yleiskielen hallinta

on tarkastettava edellä kohdassa 6.2.2 tar­koitetun, joko ennen lentoa tai sen jälkeen tapahtuvan keskustelun avulla.

6.2.7 Kokeen tulokseksi on merkittävä hei­koimman osakokeen tulos. Kielitaitotarkasta­jan tai kielitaidon arviointiorganisaation on toimitettava hyväksytysti suoritettua tai hy­lättyä kielitaitokoetta koskeva kirjallinen to­distus Ilmailuhallinnolle. Tarkastettavalle on annettava kopio todistuksesta.

6.2.8 Kielitaitokokeen keskusteluosuus on tallennettava mahdollista myöhempää tarkas­tusta varten.

Kielitaitokokeiden järjestäjän on säilytettävä kielitaitokokeisiin liittyvät asiakirjat ja tallen­teet vähintään kuuden vuoden ajan ja pyy­dettäessä esitettävä ne Ilmailuhallinnolle.

7 KIELITAIIDOSTA TEHTÄVÄT LUPAKIRJAMERKINNÄT

7.1 Ensimmäisen kielitaitomerkin­nän ja kieli­taitomerkin­nän uusimista koskevan merkin­nän tekee hakemuksesta kielitaitokokeesta annetun todistuksen perusteella Ilmailuhallin­to.

7.2 Kielitaidon arviointiorganisaatio tai val­tuutettu kielitaitotarkastaja saa tehdä lupa­kirjaan tai kelpoisuustodistukseen merkinnän kielitaitomerkin­nän voimassaolon jatkamisesta ja kielitaidon tasosta.

7.3 Lupakirjaan tai kelpoisuustodistukseen merkitään kyseessä oleva kielitaitomerkin­nä, kielitaitokokeen suorituspäivämäärä, voimas­aolon päättymispäivämäärä ja merkinnän tekijän hyväksyntätodistuksen tai valtuutuk­sen numero ja allekirjoitus.

8 VOIMAANTULO

Tämä ilmailumääräys tulee voimaan 17.12.2007.